

Rapport från Kenyaresan 27 februari - 13 mars 2019.

Först ska jag väl säga att januari och februari inte är mina bästa månader. Inte om det är som i år i alla fall då det inte varit någon riktig vinter, dåligt med snö, ja bara novembergrått helt enkelt. Så visst längtar man bort. Av olika skäl kunde vi i år inte åka iväg någonstans förrän i slutet av februari. Och det ligger ju nära till hands att drömma om Kanarieöarna vid den där tiden. Komma ner till solen, äta gott, bada och bara koppla av. Men i år skulle vi alltså åka till Kenya. Lasse och jag har varit med i FoK några år och vi har pratat om att åka ner någon gång och på plats uppleva allt det vi hört om. Men eftersom jag upptäckt att jag med åren blivit mer och mer av en vanemänniska så kändes det väl inte bara spännande utan också lite jobbigt. Det var ju inte bara att åka ner och koppla av, det skulle ju krävas en hel del av en också. Och alla förberedelser, fixa flygbiljetter, vaccinera sig m.m. Och så Ingrid och Toralf som ju varit där flera gånger, skulle vi kunna vara till hjälp på något sätt för dem eller bara en belastning. Ja, så där gick i alla fall tankarna hos mig när vi höll på med planerna för vår resa till Kenya. Men visst skulle det bli spännande också.

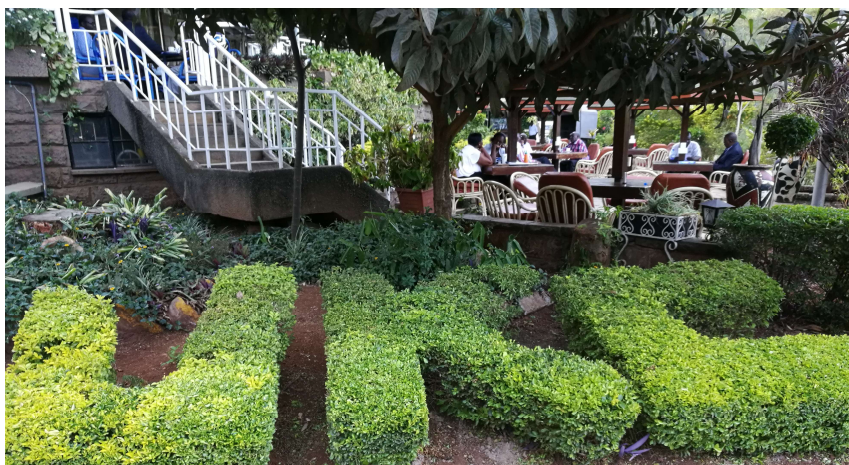
Och så efter mycket planerande tillsammans med Ingrid och Toralf kom vi då iväg på morgonen den 27 februari. Vid halvfyratiden kom två taxibilar till Ingrids adress på Östermalmsgatan. Vi lastade in alla våra åtta stora resväskor och Lasse och Ingrid satte sig i den ena bilen och Toralf och jag i den andra. Nu var vi alltså på väg.

Efter lite strul med självincheckningen på Arlanda lyfte planet mot Paris. Där fick vi byta flygbolag till Kenya Airlines och sätta oss på planet som skulle ta oss till Nairobi.

Bytet fungerade perfekt och Ingrid fick den assistans med rullstol som hon beställt. Nu hade vi en flygresor på över åtta timmar framför oss. Med tanke på de senaste flygresor jag varit med om, där man på väg till Gran

Canaria suttit packade som i en konservburk och fått ganska så usel mat så var den här flygresan inte något jag såg fram emot. Men mina farhågor eller hur jag ska uttrycka det kom verkligen på skam.

Flygplanet var perfekt, servicen likaså, dryck både före och till maten gratis och maten var verkligen god. Dessutom toaletter både fram och bak och mitt i flygplanet. Så flygresan var trots de mer än åtta timmarna faktiskt ganska så behaglig.

Men visst var det skönt att äntligen komma fram till Nairobi. Där möttes vi av Richard.

I sin fina bil förde han oss säkert till United Kenya Club där vi skulle bo i tre nätter.

Vi hade tänkt att vi skulle kunna få en öl, en Tusker, och koppla av efter den långa resan, men klockan var

närmare midnatt och baren var stängd. Så efter att vi fått våra nycklar till rummen var det bara att gå till sängs.

Så var vi då i Kenya, närmare bestämt i Nairobi. När vi dagen därpå gav oss ut i Nairobi fick man ju snabbt lära sig att allt inte funkar som i

Sverige. Här gäller det att med dödsförakt kasta sig ut i trafiken om man ska komma över gatan. Det kändes helt omöjligt först, men efterhand lärde man sig att hänga på någon infödd och dessutom småspringa lite för att korsa gatan.

Under dagarna i Nairobi träffar vi Ingrids sysling Michael, Belinda, Vicky med dottern Grace, Moses med fru Sharon och barnen Ödman och Nesbit. Alla kommer till United Kenya Club för att träffa Ingrid och man märker vilket förtroende de har för henne.

Och så träffar vi också Andrew och Mark, två gaykillar som Toralf har kontakt med på Facebook. De har flytt från Uganda, och förutom alla andra svårigheter de har att leva som gay där så har de också blivit övergivna av sina närmaste. Och allt detta bara för

att de blir förälskade i killar istället för tjejer.

Tänk att det fortfarande är så.

Varför ska det vara så svårt att förstå att STÖRST AV ALLT ÄR KÄRLEKEN. De som har svårast att förstå det verkar vara de religiösa. Är inte det konstigt!?

Andrew och Mark är två underbara killar. De har verkligen en svår situation men tack vare att Toralf hjälper dem ekonomiskt kan de hyra ett rum i Nairobi där de kan bo tillsammans och slippa bo på en flyktingförläggning.

På fredagen gör vi en utflykt till Karen Blixens ställe utanför Nairobi. Richard kör oss dit. Intressant att se stället där Karen Blixen bott och höra historien om henne. Får lust att se filmen Mitt Afrika igen med Meryl Streep och Robert Redford. På vägen dit stannar vi till i Kazuri, där kvinnor tillverkar smycken och prydnadsföremål. Det är framför allt kvinnor från slummen som har fått en möjlighet att försörja sig med detta meningsfulla arbete. Vi köper en del fina saker där.

Efter några dagar i Nairobi var det så dags att åka västerut mot Kabondo. Efter en tidig frukost på lördagsmorgonen kom Jackton som avtalat och hämtade oss med sin bil. Han ska ta oss hela vägen till Kabondo, och på vägen ska vi uppleva en safari i Masai Mara. Jackton var verkligen en fantastisk förare och bilen var också fantastisk. Den var specialbyggd för att klara de minst sagt guppiga och skakiga vägarna. Vi fick punktering en gång, faktiskt innan de riktigt skakiga vägarna börjat, men sedan fungerade bilen, eller ska vi säga jeepen, perfekt. Ja, det var ingen jeep, men den var så att säga lika stryktålig. Så efter en lång dags färd kommer vi vid 15-tiden fram till Enkorok, campen där vi ska bo två nätter och som ska vara vår bas när vi ska ge oss ut på våra safariupplevelser. Ett fantastiskt ställe. Vi välkomnades med varma våtserverter för att fräscha upp oss efter

resan. Får sätta oss vid ett fint dukat bord med underbart vikta servetter och bli serverade en god lunch med bl.a. köttbullar. Millton hette killen som serverade oss och det var också han som stod för vikningen av servetterna. Varje gång vi satte oss för att äta något, frukost som middag, hade han en ny vikning. Han berättade att han hade 49 olika varianter.

Efter att vi ätit och installerat oss tog Jackton med oss ut på en kvällssafari. Ganska snart såg vi en gepard och sedan lejon, bufflar, zebror m.m. Tillbaka på campen blev vi serverade en god middag. Sedan efter en upplevelserik dag var det dags att söka upp våra "tält". Lasse och jag i ett tält och Ingrid och Toralf i ett annat. Tält förresten, ja det

var väl ett sorts tält, men med alla bekvämligheter; underbara sängar och WC.

Nästa dag, dvs. på söndagen, begav vi oss ut på en heldagssafari. Lunchen fick vi äta

ute i det fria. Då fick vi uppleva ett lejonpar som parade sig, alldeles bredvid vägen. Och så elefanter, giraffer, maraboustork, gaseller, schakaler, flodhäst, krokodil, struts m.m. Tillsammans räknade jag till bortåt trettio olika djur.

Visst har man sett många fantastiska naturfilmer men att få vara med om

detta i verkligheten var verkligen något speciellt. Det måste helt enkelt upplevas.

På måndagsmorgonen efter en tidig frukost var det dags att åka vidare mot Kabondo. Det hade regnat en hel del under de senaste dagarna. Vägarna hade hunnit bli ganska

så gytjiga. Tanken från början var att vi på vägen mot Kabondo skulle åka genom Masai Mara. Men Jackton befarade att vägarna skulle vara alltför svårframkomliga den vägen, så vi fick istället ta en väg utanför Masai Mara. Men snacka om leriga vägar även där. Flera gånger tänkte man, att det här klarar vi inte att ta oss igenom.

Men den fantastiske Jackton och den robusta bilen tog oss igenom alla lervällingar.

Så efter ännu en upplevelserik dag kom vi då fram till Kabondo till slut, närmare bestämt vid 17-tiden. Verkligen skillnad på naturen här borta. Så bördigt och frodigt, och alla dessa teodlingar. Vi kommer alltså till Felix' hus. Han hälsar oss välkomna och vi tar ett varmt farväl av vår förare Jackton. Felix bjuder på fika och på kvällen fixar han middag tillsammans med Okello, en yngre släkting till Felix, som också bor i Felix' hus. Det känns skönt att äntligen vara framme vid slutmålet så att säga.

Efter frukost på tisdagsmorgonen kör Felix oss till Karopas kontor i Othoro, där vi ska vara med på deras styrelsemöte. I stort sett hela styrelsen är samlad, jag tror att det bara är Judith som saknas. För mig som inte visste vad jag hade att vänta mig av detta möte blev det en intressant upplevelse. Jag hade trott att jag inte skulle ha så mycket där att göra, att jag skulle känna mig ganska så mycket utanför. Men när jag satt där kändes det bra och intressant. Den lilla tvekan jag haft, att jag inte riktigt vetat vad jag hade i Kabondo att göra, försvann liksom. Det kändes speciellt att få sitta där och vara med om detta möte. Något annat än det man brukar uppleva på en vanlig semester. Så fort gick det alltså att känna att den här vistelsen i Kabondo skulle bli intressant.

Så blev dagarna i Kabondo fyllda av intressanta upplevelser. Nästa dag startade med att Toralf, Okello, Lasse och jag vandrade uppför Rory Hill och fick uppleva den fantastiska utsikten därifrån. Och på vägen upp såg vi också Ologi Spring där FoK bidragit med cementfundamentet och rören där med renare vatten är ju mycket uppskattade.

På eftermiddagen var det möte med Vattenprojektgruppen i Felix' trädgård. Ännu en intressant upplevelse. Grundplåten till det här projektet, cirka 60 000 kr, kommer ju från de pengar som samlades in när Jan och Toralf gifte sig förra sommaren. Hoppas verkligen att det kan bli något av det här projektet för det känns oerhört angeläget. Många kvinnor ingår i den här

gruppen och det märktes att det är en viktig fråga för dem. Det är faktiskt så att kvinnorna får mest problem när vattenförsörjningen inte fungerar. Ingrid skulle fortsätta ha möten med dem och försäkra sig om att de vågar berätta om sina erfarenheter och varför de tycker att vattenprojektet är så angeläget.

Torsdagen startade med att vi efter frukost besökte St. Christine - skolan. Roligt att se all den värme som Ingrid hälsades med. Ja, den glädje och entusiasm som vi alla tre hälsades med. Toralf var inte med vid det här besöket. Han träffade Martin. När vi besökte barnen i den sista förskoleklassen hälsades vi med en spontan välkomstsång. Det värmdde verkligen. Nicholas, biträdande rektor redogjorde för skolans verksamhet och visade bl.a. alla resultat som eleverna uppnått.

Efter besöket på St. Christine hade Ingrid bestämt möte med Mercy klockan 11. Hon hade sagt till Ingrid att hon ville komma till oss och berätta om en idé som hon hade. Hon visste att Ingrid hade sällskap av några andra. Hon hade ju aldrig träffat oss, men hon var ändå angelägen att träffa oss också.

Så träffar vi henne där under avokadoträdet i Felix' trädgård. Hon berättar om sin idé att starta en kvinnogrupp. Hon berättar om sina egna upplevelser av kvinnoförtryck och om andras upplevelser av samma sak. Nu vill hon starta en kvinnogrupp för att

stärka kvinnorna. Och jag måste säga: Mercy, vilken kvinna! Att sitta där och höra henne berätta om sin idé. Hon utstrålade sånt engagemang och sån energi. Och man kände verkligen att hon visste vad hon talade om, all hennes erfarenhet av att leva i ett manssamhälle. Och hennes starka vilja att ändra på allt detta. Att kvinnorna äntligen ska få samma makt som männen.

Med våra ord kunde vi bara ge henne allt vårt stöd. Jag ville verkligen att hon

skulle förstå hur bra och viktig hennes idé om en kvinnogrupp är. Och det är väl det man känner när man ser kvinnorna här i Afrika, vilken styrka de utstrålar.

Man kan bara tänka sig hur mycket det skulle betyda för alla, för hela samhället, om den styrkan fick blomma ut ordentligt. Alla skulle tjäna på det, även männen förstås. Att sitta där och höra på Mercy var verkligen en sån där stund när man erfar vad som är viktigt i livet.

På eftermiddagen fick vi vara med om en lektion som Mercy hade med ett tjugotal elever i Othoro Primary School. Hon är ju en trainer i TAK-projektet. Ämnet var adolescence (uppväxttiden mellan pubertetens början och vuxenålder). På ett självklart sätt berättade hon om allt det som händer de åren med både kroppen och själen. Killarna och tjejerna satt tillsammans,

varannan kille och tjej. Och även om hon inte sade det rakt ut under den här lektionen så kände man att hon till eleverna förmedlade att killar och tjejer är precis lika mycket värda, att ni aldrig varken killar eller tjejer ska låta er tryckas ner. Och kom ihåg tjejer vad ni ska svara om någon råkar se att ni blöder när ni fått mens och kanske skrattar åt er. Kom ihåg vad ni ska svara då: "That's none of your business!!!"

Efteråt ville Martin som höll i det hela litegrann att vi skulle säga något till eleverna. Tyvärr var vi oförberedda och vad mig anbelangar så blev det väl bara några ord om att jag tackade för att jag hade fått vara med på den här lektionen och att jag önskade dem lycka till i deras fortsatta liv.

På fredagen hade Lasse bestämt med James och Caroline på Karopa. Han ville komma till deras kontor för att se hur de jobbar med bokföringen. De båda fungerar ju som kassörer, James har hand om bokföringen som rör Forum Syd och

Caroline är kassör för Karopa. Självt är Lasse kassör för FoK och han tyckte därför att det var intressant att se hur de bokför.

Så direkt efter mötet med dem var det dags för ett större event om skolfrågor där Eve Obara, distriktets MP (Member of Parliament), närvarade. Vi fick alla hälsa på henne. Det var ett möte med pompa och ståt, nationalsång och flagga och många och ganska så långa tal. Vi fick sitta, åtminstone nästan, på hedersplats och Ingrid fick till och med säga några väl valda ord. Det där klarar hon galant. Varmt var det, solen strålade från en klarblå himmel och ganska så långt och utdraget blev det. Men intressant att vara med på.

Lite senare på eftermiddagen var vi hembjudna till Paul, ordföranden för Karopa. Han visade sitt enkla hus som han byggt själv, ett hem med jordstampat golv och köket bestående av en öppen spis utanför huset. Där bodde han med fru och tre barn, varav ett heter Ingrid. Paul var uppvuxen där och i ett annat hus på samma tomt bodde hans mamma. Intressant att se att man kan bo så där enkelt och samtidigt vara en sån där modern människa som man uppfattar att Paul är.

På fredagskvällen liksom också de andra kvällarna får vi tid att smälta dagens upplevelser. Mest handlar det om allt det positiva vi fått vara med om. Mer konkret började vi också jobba på att sammanfatta våra synpunkter på styrelsemötet vi varit med om på tisdagen. Vi hade ju upplevt mötet som positivt men när vi sitter och pratar om det så upptäcker vi också att det finns en hel del att förbättra vad gäller styrelsearbete i allmänhet. Och eftersom vi vill att de bara ska bli bättre och bättre så skriver vi ner våra synpunkter och bestämmer oss för att delge styrelsen dem. Det blir så att Ingrid den sista veckan hon är kvar muntligen till ordföranden Paul framför vad vi kommit fram till. Ett bra möte, enligt Ingrid. Sedan ser vi till att hela styrelsen inför nästa styrelsemöte skriftligen får ta del av dessa våra synpunkter. Vad jag har förstått så har de mottagits positivt.

Så har vi då kommit fram till lördagen, den sista dagen för oss i Kabondo. Martin och Paul har ordnat en fotbollsturnering i Otondo och vi fyra har sponsrat den med våra egna medel. Toralf, Lasse och jag tar oss dit och det visar sig att vi får sitta på hedersplats igen och innan varje match får vi gå fram och skaka hand med spelarna. Lite pinsamt kändes det måste jag medge, men visst, vi hade ju sponsrat det hela så det var väl lite logiskt att vi fick den rollen.

När vi återkommer hem till Felix'hus sitter Ingrid och talar med Evans, ytterligare en kille som stöttats av en FoK-medlem. Han är alltså en av alla som vet att Ingrid är på besök i Kenya och som vill komma och besöka henne och prata lite med henne. Och man märker som sagt vilket förtroende de har för henne. Verkligen roligt att se.

Sen på lördagskvällen blir det en sista avskedsmiddag hemma hos Felix och Okello. God mat som alla andra dagar hos Felix.

Nästa morgon skjutsar Felix mig, Lasse och Toralf till Kisumu, där vi tar bussen till Nairobi. Ingrid stannar kvar i Kabondo ytterligare en vecka. Färden i den skakiga bussen tar åtta timmar. Vi sitter längst bak och det fläktar fint.

Så det blir lite tid att smälta intrycken och upplevelserna under den senaste veckan.

Vi har fått vara med om mycket, träffat fantastiska människor. Jag tänker på Mercy, Andrew, Mark, Paul

och James i första hand och på många, många fler.

Och så blir vi också ska vi säga lite gnälliga där vi sitter på bussen. Börjar prata om allt som man kan hänga upp sig på, allt som inte fungerar. Allt det där som inte bara handlar om pengar, men som kan bli så mycket bättre med bara lite ansträngning. Bussen som vi sitter på och som saknar en sån där hammare som man kan slå sönder rutan med om man skulle behöva ta sig ut den vägen. Alla toaletter som spolar massvis med vatten men som ändå inte spolar ner skiten. Att ingen verkar bry sig om de trafikljus som ändå i viss utsträckning finns i Nairobi. Och så tänker man på allt som fungerat perfekt på Enkorok, safaricampen. Där man verkligen upplevde att de brytt sig om detaljerna. Det är verkligen de små, små detaljerna som gör det, som Povel Ramel sjöng.

Och så förstås i ett litet större perspektiv är det svårt att låta bli att tänka på vilket slöseri det är med mänskliga resurser att låta så många unga och starka människor gå utan arbete när det finns så mycket som behöver göras. Nånting säger en att det ekonomiska systemet inte är det absolut bästa. Men den frågan kan inte rymmas i den här reseskildringen. Den behöver väl ett eget kapitel någon annanstans.

Nåja, allt fungerar ju inte perfekt här hemma i Sverige heller.

På söndagskvällen är vi alltså åter i Nairobi, där vi ska bo på United Kenya Club de sista tre nätterna. Vi tar det lite lugnt några dagar. Men vi träffar Andrew på nytt och vi blir också hembjudna till honom och hans vänner. De bjöd på middag i sitt lilla rum tillsammans med några andra lika trevliga kompisar. Som sagt, de har det jättejobbigt på många sätt och vi har det ju så mycket bättre, men ändå när

vi sitter där tillsammans så känns det faktiskt som när vi sitter hemma i Stockholm och umgås med våra bögkompisar. Vi lever under så olika omständigheter men vi har ändå så mycket gemensamt, kan känna igen oss i mycket, kan skratta åt och skämta om samma saker. Jag vet att det betydde mycket för dem att träffa oss, men det gav också oss mycket att träffa dem. Vad som verkligen etsade sig fast var deras längtan efter frihet, att komma till ett ställe där de kan vara sig själva utan reservationer. Där de kan skrika ut sin glädje över att äntligen vara fria. Tänk att få gå med dem på Stockholms gator och se dem leva ut sin glädje. Ja, det är en dröm som jag hoppas kan bli verklighet en dag. För allt är inte hopplöst för dem. Genom UNHCR står de på tur att som kvotflyktingar få komma till Europa.

Tidigt på onsdagsmorgonen den 13 mars kommer Richard och hämtar oss och kör oss till flygplatsen. Jovisst ja, den sista kvällen skriver vi några vykort som ska skickas till några vänner i Sverige. Det hade verkligen inte varit lätt att få tag på vykort i Nairobi förresten, inte frimärken heller. Vi ber Richard lägga dem på brevlåda. När jag skriver det här den första april har de inte kommit fram ännu. Vart har de tagit vägen? Kommer de nånsin fram? (När jag lägger sista handen vid den här rapporten den 7 april kan jag meddela att de kom fram för några dagar sedan. Men det tog alltså tre veckor).

Efter allt det där med incheckning och säkerhetskontroll lyfter planet på utsatt tid kl. 9.30. Vi har startat vår långa hemresa. Samma fina plan, goda service och goda mat. Vi byter plan först i London och sedan i Amsterdam. Tror först att vi ska missa anslutningen i Amsterdam, men så funkar allt, om än lite försenat. Vi ankommer Arlanda lite efter midnatt. Tar taxi in till stan tillsammans med Toralf. Därefter nattbuss hem till Rönninge, där vi anländer vid halvtretiden på natten. En lång dags färd mot natt. Skönt att vara hemma. Men en fantastisk resa har det varit. Lasse och jag ångrar inte en sekund att vi gav oss ut på den här resan. Och ett stort tack till Ingrid och Toralf som varit underbara reskamrater.

Claes Redler